

การพัฒนาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

Development of Management Factors for Administrating the English Program Schools in Thailand

พงศปนต์ พรหมมา ช่อเพชร เบ้าเงิน และ เปรมจิต ขจรภัย ลาร์เซน

Pongpanot Prommar Chorpetch Boutngern and Premjit Kajonpai Larsen

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี 12120

Department of Education Educational Administration, Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University, Under the Royal Patronage Pathumthani 12120

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา 2) เพื่อศึกษาความสำคัญองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา และ 3) เพื่อประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ 1) สังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียนสองภาษา รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารโรงเรียนสองภาษาที่ประสบความสำเร็จ 3 โรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารและวางแผนการศึกษา 3 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง 2) ศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนสองภาษาจำนวน 76 โรงเรียน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ 3) ประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินการ 9 องค์ประกอบ คือ (1) ผู้บริหาร (2) การจัดการเรียนการสอน (3) หลักสูตรและการสอน (4) ครูผู้สอน (5) นโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ (6) การมีส่วนร่วมของชุมชน (7) โครงสร้างการบริหาร (8) เครือข่ายทางการศึกษา และ (9) การพัฒนาครูและบุคลากร โดยใช้กระบวนการบริหาร 4 ด้าน คือ (1) การวางแผน (2) การจัดองค์กร (3) การนำ และ (4) การควบคุม 2) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา และมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นจันทามติร่วมกันว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษามีความจำเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม

คำสำคัญ: โรงเรียนสองภาษา, ปัจจัยการดำเนินการ, กระบวนการบริหาร

Abstract

This research was a mixed method research with the purposes to analyze the management factors of the English program schools in Thailand, study the important levels and evaluate those factors. The research procedures were divided into three phases as follows: Phase 1: An analysis of data from studying concepts, theories and research papers related to bilingual education system together with in-depth interviews of three administrators from successful English program schools and 3 educational experts by purposive selection using unstructured interview. Phase 2: A study of the important levels of the management factors was done by using 5-scale estimated standard questionnaires to get opinions from the sample group of 76 administrators of English program schools selected by simple selection method. Phase 3: An evaluation of management factors of English program schools was conducted through a focus group discussion consisting of nine qualified educational experts selected by purposive selection method. Mean and standard deviation were used to analyze the data. The research findings were as follows: 1) The management factors of English program schools consisted of nine operation factors: (1) administrators, (2) teaching methods, (3) curriculum, (4) teachers, (5) policy, vision and strategy, (6) community participation, (7) management structure, (8) education network and (9) development program for teachers and staff, and four management process components: (1) planning, (2) organizing, (3) leading and (4) controlling, 2) All management factors were considered to be at high level of importance, and 3) The qualified educational experts in the focus group discussion evaluated the management the factors and had consensus that those all factors met the standards of utility, feasibility, propriety and accuracy.

Keywords: Bilingual program, English program, Management factors, Management process

1. บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลให้ประชาคมโลกเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย และรวดเร็ว ภายใต้สังคมที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น กิจกรรมด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และสิ่งแวดล้อมถูกเชื่อมโยงด้วยข้อมูลข่าวสารที่สื่อถึงกันอย่างรวดเร็ว ทำให้โลกถูกล้อมรวมเป็นหนึ่งเดียว ไร้ซึ่งพรมแดน ประชาคมโลกจึงต้องเร่งเตรียมความพร้อมในการสร้างระบบกลไก และพัฒนาคนให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวอย่างรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลง และก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ที่ใช้ “ฐานความรู้และนวัตกรรม” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา ตลอดจนเรียนรู้ที่จะยกระดับการพัฒนาด้านจิตใจและคุณธรรม เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่มีความสมดุลแห่งความเจริญทั้งทางวัตถุและจิตใจในอนาคต สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาดตนเองได้อย่างเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

นอกจากนี้แล้วกระแสโลกาภิวัตน์ ได้ผลักดันให้ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจภายใต้กฎกติกาอันเป็นสากล โดยหันมาเปิดนโยบายทางเศรษฐกิจแบบเสรี เพื่อการขยายตัวของเศรษฐกิจภายใต้การแข่งขันในลักษณะเสรีนิยม (Liberalism) การเปิดการค้าระหว่างประเทศเป็นการค้าที่ไร้พรมแดน มีการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้าและบริการระหว่างประเทศที่มีความคล่องตัวมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความร่วมมือทางการค้าและการลงทุน สำหรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มีการรวมประเทศต่าง ๆ ให้เป็นหนึ่งประชาคมหรือที่เรียกว่า “ประชาคมอาเซียน”

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวความคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความ

เข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC blueprint) ได้กำหนดให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเป้าหมายสำคัญอันดับแรกในการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ดีของประชากรในภูมิภาค ด้วยการให้ความสำคัญกับการศึกษาและการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์

คนไทยจึงต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียนและภาษาสากลของโลก เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ และติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ ทั้งที่เป็นคนอาเซียน และคนในภูมิภาคอื่นๆ ของโลก นอกจากนี้ ยังควรเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร และสร้างความเข้าใจระหว่างเพื่อนๆ ของเราในอาเซียนด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพการงานในอนาคต ซึ่งในปี 2558 อาเซียนกำหนดให้มีการย้ายแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญการโดยเสรี

โครงการโรงเรียนสองภาษา (English program) เป็นรูปแบบใหม่รูปแบบหนึ่งตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี 2546 (โรงเรียนในกำกับของรัฐ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนต้นแบบการใช้ ICT โรงเรียนส่งเสริมความสามารถพิเศษอื่นๆ และ โรงเรียนสองภาษา) ที่จะเป็นทางเลือกในการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย โดยให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมและมีศักยภาพเพียงพอในทุกด้านดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนในทฤษฎีวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษาบางสาระที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทยและเอกลักษณ์ไทย [1]

แม้ว่าความสำคัญของภาษาอังกฤษจะทำให้โรงเรียนสองภาษามีบทบาทมากขึ้น ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสองภาษา แต่การบริหารโรงเรียนสองภาษาที่มีประสิทธิภาพมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาระบบสองภาษา เนื่องจากธรรมชาติของโรงเรียนสองภาษามีลักษณะที่แตกต่างจากการจัดการโรงเรียนสามัญโดยทั่วไปอยู่มาก แคสโตรไฟน์เบิร์ก [2] กล่าวว่า โรงเรียนสองภาษามีหน้าที่สำคัญหลายอย่างที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ไปด้วย และยังไม่มีหลักสูตรการบริหารการศึกษาสองภาษาใดที่เตรียมความพร้อมสำหรับผู้บริหารให้มีความรู้และทักษะในการจัดการโรงเรียนในลักษณะนี้ สำหรับประเทศไทยก็เช่นกัน ยังไม่มีแนวทางการบริหารโรงเรียนสองภาษาที่ชัดเจน รวมถึงยังไม่มีรูปแบบและตัวบ่งชี้คุณภาพของการจัดการศึกษาระบบสองภาษาที่แน่ชัดอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยรองรับการเปลี่ยนแปลงจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย
- 3) เพื่อประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

1.2 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะโรงเรียนสองภาษาระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยที่เปิดสอนแบบ EP ช่วงปี 2541-2555 รวม 94 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 76 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารและการวางแผนการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารโรงเรียนสองภาษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นที่ 2 การศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นจากโรงเรียนสองภาษาระดับมัธยมศึกษาโดยมีประชากรรวม 94 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 76 โรงเรียน ได้มาโดยคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียนสองภาษา

ขั้นที่ 3 การประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจงประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการด้านการบริหาร เพื่อประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม

2.2 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ขั้นที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อค้นหาลักษณะองค์ประกอบการบริหารงานของโรงเรียนสองภาษา โดยการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารงานของโรงเรียนสองภาษา โดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนสองภาษา

ขั้นที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเพื่อประเมินองค์ประกอบการบริหารงานของโรงเรียนสองภาษาโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)

2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนสองภาษาซึ่งได้จากสรุปผลการวิเคราะห์เอกสาร และความคิดเห็นของเชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

ตัวแปรปัจจัยการดำเนินการ

- 1) ผู้บริหาร
- 2) การจัดการเรียนการสอน
- 3) หลักสูตร และการสอน
- 4) ครูผู้สอน
- 5) นโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์
- 6) การมีส่วนร่วมของชุมชน
- 7) โครงสร้างการบริหาร
- 8) เครือข่ายทางการศึกษา
- 9) การพัฒนาครูและบุคลากร

ตัวแปรกระบวนการบริหาร

- 1) การวางแผน
- 2) การจัดองค์การ
- 3) การนำ
- 4) การควบคุม

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งหมด 3 ประเภทคือ

1) แบบ สัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) โดยสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง แล้วนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาสรุปเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนสองภาษา

2) แบบสอบถามความคิดเห็น (questionnaires) ใช้เพื่อเพื่อพิจารณาความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารงานของโรงเรียนสองภาษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ

โดยนำข้อสรุปที่ได้จากการสังเคราะห์ หลักการแนวคิด ทฤษฎี และสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมาสรุปเป็นตัวแปรแล้วสร้างข้อกระทงคำถามของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท เพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสองภาษา

3) แบบตรวจสอบรายการ (check list) ใช้เพื่อประเมินองค์ประกอบการบริหารงานของโรงเรียนสองภาษาในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม และข้อวิจารณ์อื่น ๆ เพื่อนำมาสรุปและปรับปรุง

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดย

1. การสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
2. การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
3. การเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากสถานศึกษา

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ (frequency)
- 2) การวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับใน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอนั้น ๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

3. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

3.1 สรุปผลการวิจัย

1) องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยประกอบด้วยองค์ประกอบด้านปัจจัยการดำเนินการ 9 องค์ประกอบ

- 1.1) ผู้บริหาร
- 1.2) การจัดการเรียนการสอน
- 1.3) หลักสูตรและการสอน
- 1.4) ครูผู้สอน
- 1.5) นโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์
- 1.6) การมีส่วนร่วมของชุมชน
- 1.7) โครงสร้างการบริหาร
- 1.8) เครือข่ายทางการศึกษา
- 1.9) การพัฒนาครู และบุคลากร

องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหาร 4 องค์ประกอบ

- 1) -การวางแผน
- 2) -การจัด
- 3) -การนำ
- 4) -การควบคุม

3.2 การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษา และสามารถนำมาอภิปรายผลในแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

1) ผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนสองภาษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารโรงเรียนสองภาษาให้ประสบความสำเร็จ ผลการจัดระดับความสำคัญพบว่า ภาวะผู้นำด้านการพัฒนาวิชาการศึกษาของโรงเรียนสองภาษา และวิสัยทัศน์ด้านการบริหารจัดการ การศึกษาของโรงเรียนสองภาษามีความสำคัญในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าโรงเรียนสองภาษาได้รับความคาดหวังจากผู้ปกครองอย่างมากในผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา ประกอบกับโรงเรียนที่มีหลักสูตรสองภาษาจะได้รับการเปรียบเทียบกับผลทางด้านวิชาการจากนักเรียนโรงเรียนเดียวกันที่เรียนในภาคปกติ ผู้บริหารจึงมีภาระและหน้าที่ในการบริหารจัดการทางด้านวิชาการโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมอนทีเซล และคอร์เทซ [3] ที่พบว่า ผู้บริหาร

สถานศึกษาที่จะต้องมีความรู้ และความเข้าใจในหลักการ และเหตุผลของการจัดการศึกษาในระบบสองภาษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งของความมุ่งมั่นในการเป็นผู้รู้สองภาษา กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ สว่างแสง [4] พบว่าวิธีปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ของการบริหารโรงเรียนสองภาษา เกิดจากภาวะผู้นำที่เด่นชัดของผู้บริหารโรงเรียน

2) การจัดการเรียนการสอนพบว่า ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด สภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษา มีความสำคัญในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการที่นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาที่สองได้นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเอื้อให้เกิดการใช้ภาษาในระดับใด ห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องสมุดที่มีสื่อทางด้านภาษาที่พร้อมสำหรับครูนำมาใช้ และนักเรียนสามารถเข้าถึงได้จะช่วยส่งเสริมการเรียนสองภาษาให้พัฒนามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับตัวรับซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของโรงเรียนสองภาษาที่มีคุณภาพของประเทศนิวซีแลนด์ [5] ได้กล่าวถึงหลักการ และคุณลักษณะของรูปแบบการจัดการเรียนสองภาษาที่มีประสิทธิภาพ และกระบวนการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนจะต้องเลือกให้เหมาะสม และเลือกใช้รูปแบบการประเมินที่เหมาะสม เนื่องจากการเรียนสองภาษาของไทยมีลักษณะการจัดการศึกษาที่พยายามให้ผู้เรียนค่อย ๆ รับภาษาอังกฤษในระหว่างการจัดการเรียนการสอนพร้อม ๆ กับการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมเดิมไว้ โดยใช้วิธีการเรียนแบบธรรมชาติเริ่มตั้งแต่การสอนแบบตรง (Direct method) คือ การสอนที่ให้ผู้เรียนเข้าไปอยู่ในสภาพแวดล้อมที่พูดภาษาอังกฤษเนื่องจากผู้เรียนจะได้ประโยชน์จากการเรียน 3 ประการ คือ 1) Accuracy ความถูกต้องทางภาษา 2) Fluency ความคล่องแคล่ว ว่องไวในการใช้ภาษา และ 3) Appropriateness ความเหมาะสม ถูกต้องตามกาลเทศะ และธรรมเนียมปฏิบัติ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้รับการสอดแทรกวัฒนธรรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาษาอีกด้วย

3) หลักสูตรและการสอน พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสำคัญในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนมัธยมปลายที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการสองภาษาแล้วสามารถเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยในระบบปกติได้ หากหลักสูตรสองภาษายึดมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และยังช่วยให้ผู้ปกครองบางคนที่ไม่พร้อมสนับสนุนลูกให้เข้าเรียนมหาวิทยาลัยนานาชาติสามารถมีโอกาสในการศึกษาต่อเช่นเดียวกับนักเรียนในโครงการปกติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีเนื้อหาสาระในระดับสากลมากขึ้น เนื่องจากอิทธิพลของยุคการสื่อสารที่ไร้พรมแดน แต่เพื่อการรักษาไว้ซึ่งความเป็นชาติ และการดำรงวัฒนธรรมจึงต้องมีการสอดแทรกความเป็นไทยที่เหมาะสมตามที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด ส่วนในระดับท้องถิ่นให้ปรับให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และสังคม หลักสูตรจำเป็นต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความสามารถ และความพร้อมของผู้เรียน และแผนการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการสอบระดับประเทศเทียบกับนักเรียนในกลุ่มที่เรียนในหลักสูตรปกติ นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Concept framework for school excellence) ของประเทศออสเตรเลีย (2003) ได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจะถูกกำหนดโดยมาตรฐานการสอน ได้แก่ การเรียนการสอน หลักสูตร และการประเมินผลการเรียนรู้ [5]

4) ครูผู้สอน ต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่สอน หรือสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างน้อย เป็นปัจจัยการดำเนินการในการบริหารโรงเรียนสองภาษาด้านครูผู้สอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าประเด็นอื่น ๆ เนื่องมาจากว่าในปัจจุบันมีการตื่นตัวในการเรียนสองภาษาเป็นอย่างมากในภูมิภาคเอเชียทำให้เกิดขาดแคลนครูผู้สอนเจ้าของภาษาที่มีวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้อง หรือมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ทำให้ผลในการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ครูไม่เข้าใจเนื้อหาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาระบบ

สองภาษาในประเทศจีน ซึ่งจีนประเทศขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากที่สุดในโลก และหันมาให้ความสนใจในเรื่องการเรียนแบบสองภาษามากขึ้น จากการศึกษาได้เข้าเป็นประเทศสมาชิกในองค์การการค้าโลก (WTO: The world trade organization) และการได้เป็นเจ้าภาพในการจัดกีฬาโอลิมปิกเกมส์ในปี 2008 ได้กระตุ้นให้คนจีนมาสนใจภาษาอังกฤมากขึ้น และครูต่างชาติที่ทำการสอนได้ต้องได้รับประกาศนียบัตรรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการของจีน โดยครูจะต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย มีประสบการณ์ในการสอน พร้อมจดหมายรับรอง และต้องไม่ถือวีซ่าประเภทท่องเที่ยว หรือนักเรียน

5) นโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ พบว่าโรงเรียนควรมีนโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกับการจัดการศึกษาสองภาษา เนื่องจากว่าโครงการสองภาษาเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่เปิดสอนในระบบปกติ หากโรงเรียนไม่มีความพร้อม ขาดนโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ จะทำให้ไม่ปฏิบัติตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ผู้บริหารจึงต้องใส่ใจในการบริหารโครงการสองภาษาที่เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนให้บรรลุผลตามนโยบายการจัดตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [2] และ [6] ที่กล่าวถึง ภัยแล้งสำคัญที่จะทำให้การศึกษาแบบสองภาษาประสบความสำเร็จนั้น โรงเรียนต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ตลอดจนสามารถชี้แจงต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายได้ ดังนั้น นโยบาย วิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ในการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษา ควรระบุถึงแนวนโยบายของการจัดการศึกษา จุดเด่นของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระบบสองภาษา ที่เน้นทักษะทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ และภาษาไทย เพื่อการพัฒนาด้านวิชาการของสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน

6) การมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนสองภาษาควรมีกิจกรรม และกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนในโครงการสองภาษามีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าการเรียนในภาคปกติ จำเป็นต้องมีกิจกรรมการประชาสัมพันธ์และส่งเสริม

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อสนับสนุนและพัฒนาการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้การบริหารจัดการโรงเรียนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 44 ได้กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐบาล และเอกชนเป็นนิติบุคคล และให้มีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน กำหนดนโยบาย วางแผนดำเนินการ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ี่การทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพผลสูงยิ่งขึ้น

7) โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารโรงเรียนที่มีความคล่องตัวสูง ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม มีแผนปฏิบัติงานประจำปี มีระบบประกันคุณภาพ และการประเมินผลการทำงานของโรงเรียน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการสองภาษา จะเป็นกลุ่มที่มีฐานะและตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี มีประสบการณ์และความรู้ที่สูง จึงมีส่วนทำให้โครงสร้างการบริหารโครงการสองภาษามีแบบแผนที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ และมีความคล่องตัวในการบริหาร ไม่ยึดติดกับระบบราชการที่มีหลายขั้นตอนจนติดกับระเบียบต่าง ๆ และจะต้องมีระบบประกันคุณภาพ และประเมินผลให้กับผู้ปกครองได้เกิดความมั่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ประเมินคุณภาพของการบริหารโรงเรียน European foundation for quality management (EFQM) ของประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นกรอบการทำงานที่ออกแบบมาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านคุณภาพในสถานศึกษา เพื่อช่วยให้สถานศึกษาสามารถบรรลุความเป็นเลิศทางการศึกษา ด้วยการประเมินตนเอง และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ในด้านกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด [7]

8) เครือข่ายทางการศึกษา การสร้างเครือข่ายทางการศึกษาระหว่างโรงเรียนสองภาษา เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนสองภาษามีความเข้มแข็งมากขึ้น น่าจะเป็นเพราะว่าการบริหารโรงเรียนสองภาษาเริ่มต้นมาในประเทศไทยเพียงไม่นานนักการมีเครือข่ายโรงเรียนสองภาษาจะช่วยให้ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน โรงเรียนควรมีเครือข่ายโรงเรียนสองภาษาด้วยกันในระดับเขตและระดับภาคเพื่อความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนทางด้านนวัตกรรมด้านวิชาการ การเรียนการสอน การจัดการ และอื่น ๆ นอกจากนี้ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในต่างประเทศ และต่างประเทศ จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งวิชาการในการแสวงหาความรู้ และบริการชุมชน และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ [4] ที่พบว่าการศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการบริหารโรงเรียนสองภาษา มีการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาด้วยตนเอง และงานวิจัยของ [6] ได้กล่าวถึงภารกิจของการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษาบางประการที่มีลักษณะเฉพาะ และมีความสอดคล้องกับแนวความคิดของ [2] และ [8] นั่นคือ มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานของรัฐ

9) การพัฒนาครู และบุคลากร ควรสนับสนุนให้ครูได้รับใบประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าครูและบุคลากรในโครงการสองภาษาจะต้องมีบทบาทที่เต็มไปด้วยความคาดหวังของการเป็นมืออาชีพจากผู้ปกครองและชุมชน การที่ครูไม่ได้รับการพัฒนาในวิชาชีพเหมือนอาชีพอื่น ๆ อาจทำให้ขาดความเชื่อมั่น ในทางตรงกันข้ามการมีใบประกอบวิชาชีพจะทำให้ครูและบุคลากรขวนขวายและพัฒนาตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [9] ที่พบว่า ควรเน้นการพัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารการศึกษา ให้มีจิตสำนึกในความเป็นครู มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ มีทักษะในการวางแผนการสอนที่มี

ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นครูประจำการหรือครูชาวต่างชาติจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยังคงคล้องกับงานวิจัยของ [4] ที่กล่าวว่า การพัฒนาครู ด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูทำผลงานวิชาการ มีการประเมินผลการทำงานปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหาร

1) การวางแผน โรงเรียนสามารถวางแผนด้านทรัพยากร (บุคคล งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์) ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ซึ่งน่าจะเนื่องมาจากการเกิดโครงการสองภาษาในโรงเรียน บางครั้งมีการใช้ทรัพยากรบุคคลกลุ่มเดียวกันบ้างเนื่องจากขาดกำลังพลหรือการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ร่วมกันแต่ไม่เท่าเทียมทำให้เกิดความรู้สึกแตกแยก ซึ่งสอดคล้องกับการจัดโครงการโรงเรียนสองภาษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องบริหารจัดการ บุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครู และนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐซึ่งใช้งบประมาณของรัฐต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ [10] ที่พบว่าโรงเรียนสองภาษาที่ขาดการวางแผนการบริหารในระยะยาว ขาดทีมงานที่มีประสบการณ์ ผู้บริหารขาดความรู้และความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนสองภาษา ขาดความพร้อมด้านทรัพยากรและศักยภาพของโรงเรียน อาคารสถานที่ ลักษณะชุมชน ทำให้ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมตามจุดมุ่งหมายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้

2) การจัดองค์การ การจัดการบังคับบัญชาที่มีการกำหนดขั้นตอน วิธีปฏิบัติที่ชัดเจน และมีกรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดมีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนสองภาษา น่าจะเป็นเพราะว่าการปฏิบัติของบุคลากรและการบังคับบัญชาในโรงเรียนสองภาษาที่อาจจะต้องทำคู่กันกับโครงสร้างของโรงเรียนในภาคปกติ อาจจะสร้างความสับสนขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [11] ที่กล่าวว่า สถาบันการศึกษาควรมีการกำหนดความรับ

ผิดชอบที่ชัดเจน และแน่นอน มีเกณฑ์ในการตรวจสอบใช้เป็นแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และโครงสร้างที่กำหนดขึ้นควรตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร

3) การนำ ควรใช้การสื่อสารหลากหลายช่องทาง เพื่อให้บุคลากรทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติในโรงเรียน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทราบเป้าหมายและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน อาจจะเป็นเรื่องมาจากว่า ผู้ปฏิบัติงานมีหลากหลายเชื้อชาติ วัฒนธรรม และภาษา ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างของการสื่อสาร หรือเข้าใจผิด ผู้บริหารควรใส่ใจ และในการเป็นผู้เริ่มต้นในการใช้ภาษาพูดคุยกับครูต่างชาติ สื่อสารได้หลายช่องทาง นอกจากนี้การสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังมีส่วนให้เกิดการสนับสนุน และส่งเสริมความเข้าใจในด้านการจัดการศึกษา ผู้ปกครองสามารถสนับสนุน จัดหาทรัพยากร ตลอดจนให้ร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนได้ด้วยงานประชาสัมพันธ์และสื่อสารของโรงเรียน โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนที่เป็นประโยชน์เท่าที่โรงเรียนสามารถทำได้ และอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ เชิญชวนให้บุคคลต่าง ๆ ได้เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน และการให้บริการแก่ชุมชนตามกำลังความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้ [11, 12, 13, 14]

4) การควบคุม โรงเรียนสองภาษาควรมีการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น เกณฑ์มาตรฐานประกันคุณภาพ เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการกำหนดมาตรฐานช่วยทำให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในอนาคตของบุตรหลานมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (Conceptual framework of the school excellence) ของประเทศออสเตรเลีย (2003) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการจัดการโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่ดียิ่งขึ้น และช่วยให้สถานศึกษาสามารถประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่อง ซึ่งสามารถนำไปใช้กับโรงเรียนรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง ด้วยการกำหนดแนวทางดำเนินงานที่สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างดี เพื่อนำไปสู่การวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่ดีที่สุด

3.5 ข้อเสนอแนะ

1) การนำองค์ประกอบการบริหารไปใช้ให้ได้ผลนั้นต้องมีการศึกษาตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบการดำเนินการบริหารโรงเรียนสองภาษาในการปฏิบัติ และมีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2) สถานศึกษาควรมีการจัดทำคู่มือขององค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในขยายรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบให้ชัดเจน และมีแนวปฏิบัติครบถ้วน เพื่อบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการได้ผลสำเร็จรวดเร็วขึ้น

4. สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาความสำคัญของการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย และ 3) เพื่อประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย สำหรับวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารและการวางแผนการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้บริหารโรงเรียนสองภาษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 3 คน หลังจากนั้นนำมาสรุปรวมเป็นบทสรุป เพื่อสร้างเป็นตัวแปรของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การศึกษาความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยนำตัวแปรที่ได้จากตอนที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำเครื่องมือไปสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสองภาษาจำนวน

76 โรงเรียน เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ระดับความสำคัญแต่ละองค์ประกอบและประเด็นต่าง ๆ ในองค์ประกอบ และตอนที่ 3 การประเมินองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยใช้วิธีสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินเพื่อประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครบคลุม

5. กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อเพชร เป้าเงิน ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เปรมจิตต์ ขจรภัย ลาร์เซ็น อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา ทั้งด้านวิชาการ ข้อคิด และคำแนะนำ ความช่วยเหลือด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดียิ่งต่อผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัย ที่ได้ให้การร่วมมือสนับสนุนต่าง ๆ ให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการจัดทำดุษฎีนิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย

ท้ายที่สุดนี้หากผลงานวิจัยเล่มนี้ได้ก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นในวงการศึกษา ผู้วิจัยขอมอบให้กับผู้บริหาร คุณครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคน ที่ได้ทุ่มเท มุ่งมั่น เสียสละ ร่วมกันพัฒนาเด็ก และเยาวชน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง จงประสบแต่ความสำเร็จ เจริญก้าวหน้าสืบไป

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] Ministry of Education. English program project B.E 2550. (In Thai)
- [2] Castro-Feinberg, R. Administration of two-way bilingual elementary school: Building on strength. Bilingual Research Journal 1999; 23(1): 47-68.
- [3] Montecel, R., Cortez, J. D. Successful bilingual education programs: Development and dissemination of criteria to identify promising and exemplary practices in bilingual education at the national level Bilingual Research Journal 2002; 26(1): 1-21.
- [4] Sawangsang, S. Development of management model for English program schools. [Thesis Doctor of Education]. Pathumthani: Eastern Asia University; B.E.2552 (In Thai)
- [5] May S., Hill, R., Tiakiwai, S. Bilingual/ immersion education: indicators of good practice: Final report to the Ministry of Education. Wellington: Ministry of Education; 2004.
- [6] Valverde, L. A., Armendariz, G. J. Important administrative tasks resulting from understanding bilingual program designs. Bilingual research journal 1999;23(1): 1 - 10.
- [7] Andersen, H., Lawrie, G., Shulver, M. The balanced scorecard vs. the EFQM business excellence model. 2GC Working Paper 2003; 1-14.
- [8] Solis, Adela. Boosting our understanding of bilingual education: A refresher on philosophy and models. [Internet]. 2001 [cited 2014 Jan 15] Available from http://www.idra.org/IDRA_Newsletter/

- [9] Tangthongtongkul, C. (2553). **The management of English program school.** [Thesis Master of Education]. Nakornprathom: Silpakorn University; B.E.2553. (In Thai)
- [10] Pintavanich, V. (2547). **Bilingual School, the problem waiting to be solved.** Sarnpatiroop B.E. 2547; 17-18. (In Thai)
- [11] Kimbrough, R. B., & Nunnery, M. Y. **Educational administration: an introduction.** 3d. New York: Macmillan Publishing Company; 1988.
- [12] Boonprasert, U. **A brief report of a research on guidelines to administrating schools by using a school-based management model.** Bangkok: Kurusapa printing; B.E. 2540. (In Thai)
- [13] Niponpittaya, P. **Building community relationship.** Teaching materials for top educational administrators. Bangkok: Kurusapa printing; B.E. 2536. (In Thai).
- [14] The office of the basic education commission of Thailand. **The school management process: A study of current situation and needs of schools.** 8th ed. Bangkok: Rungsilp printing; B.E. 2532. (In Thai)